
Dokument s plenarne sjednice

A8-0033/2017

8.2.2017

IZVJEŠĆE

o sredstvima EU-a za ravnopravnost spolova
(2016/2144(INI))

Odbor za prava žena i jednakost spolova

Izvjestiteljica: Clare Moody

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	16
MIŠLJENJE ODBORA ZA PRORAČUNE	19
MIŠLJENJE ODBORA ZA PRORAČUNSKI NADZOR	23
REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U NADLEŽNOM ODBORU	27
KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU	28

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o sredstvima EU-a za ravnopravnost spolova (2016/2144(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 2. i drugi podstavak članka 3. stavka 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i članak 8. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članak 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2014. – 2020.¹,
- uzimajući u obzir međuinstitucijsku zajedničku izjavu o rodno osviještenoj politici priloženu VFO-u,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom socijalnom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1081/2006²,
- uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju³,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Preispitivanje/revizija u sredini razdoblja višegodišnjeg financijskog okvira 2014. – 2020. – Proračun EU-a usmjeren na rezultate” (COM(2016)0603),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o godišnjem praćenju programa Obzor 2020. za 2014.” (SWD (2016)0123),
- uzimajući u obzir radni dokument Komisije „Programske izjave o rashodima poslovanja za nacrt općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2017.” (COM(2016)0300),
- uzimajući u obzir zajednički radni dokument službi naslovljen „Ravnopravnost spolova i osnaživanje žena: preobrazba života djevojčica i žena vanjskim odnosima EU-a u razdoblju 2016. – 2020.” (SWD(2015)0182),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije naslovljen „Strateška suradnja za jednakost spolova 2016. – 2019.” (SWD(2015)0278),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. rujna 2016. o stvaranju povoljnih uvjeta na

---

¹ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

² SL L 347, 20.12.2013., str. 470.

³ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

tržištu rada za ostvarivanje ravnoteže između privatnog i poslovnog života¹,

- uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Proračun EU-a za jednakost spolova”, koju je Resorni odjel D Parlamenta objavio 2015., te dodatnu studiju o uporabi fondova za jednakost spolova u odabranim državama članicama, koju je 2016. objavio Resorni odjel C,
  - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 21. rujna 2010. naslovljenu „Strategija za jednakost žena i muškaraca 2010. – 2015.” (COM(2010)0491),
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2016. o rodno osviještenoj politici u radu Europskog parlamenta²,
  - uzimajući u obzir izvješće Vijeća Europe o izradi proračuna kojom se uzima u obzir načelo ravnopravnosti spolova: završno izvješće Stručne skupine za rodni proračun, Strasbourg, 2005.,
  - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za prava žena i jednakost spolova i mišljenja Odbora za proračune i Odbora za proračunski nadzor (A8-0033/2017),
- A. budući da je ravnopravnost žena i muškaraca temeljna vrijednost Europske unije sadržana u Ugovorima; budući da se člankom 8. UFEU-a uspostavlja načelo rodno osviještene politike i da se u njemu navodi da „u svim aktivnostima Unija teži uklanjanju nejednakosti i promicanju ravnopravnosti između muškaraca i žena”;
- B. budući da je među 17 ciljeva Ujedinjenih naroda o održivom razvoju koje treba ostvariti do 2030. godine kao cilj broj 5 navedena ravnopravnost spolova, koja se primjenjuje na svih 17 ciljeva;
- C. budući da se u dokumentu Strateška suradnja za jednakost spolova 2016. – 2019., koji je Komisija objavila u prosincu 2015., naglašava ključna uloga sredstava EU-a u podupiranju ravnopravnosti spolova; budući da nijedna institucija Unije nije u svoj proračun dosljedno integrirala dimenziju ravnopravnosti spolova;
- D. budući da odluke o rashodima i приходima na različit način utječu na žene i muškarce;
- E. budući da je Parlament u svojoj rezoluciji od 6. srpnja 2016. pod naslovom „Priprema poslijeizborne revizije višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020.: mišljenje Parlamenta prije prijedloga Komisije” podržao djelotvornu integraciju rodno osviještene politike;
- F. budući da se rodna pitanja uglavnom češće rješavaju u područjima „mekih” politika, kao što je razvoj ljudskih resursa, nego u „tvrdima”, kao što su infrastruktura i IKT, koje primaju veću financijsku potporu;
- G. budući da se za usklađivanje poslovnog i privatnog života mora osigurati dobro

---

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0338.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0072.

osmišljen sustav dopusta povezanog sa skrbi, zajedno s visokokvalitetnom, povoljnom i pristupačnom skrbi, što obuhvaća i javne ustanove, a rashode tih ustanova potrebno je smatrati dijelom infrastrukturnih ulaganja; budući da su ta dva čimbenika preduvjet za sudjelovanje žena na tržištu rada, na vodećim položajima, u znanosti i istraživanju, a time i za ravnopravnost spolova;

- H. budući da se u zajedničkoj izjavi Europskog parlamenta, Europske komisije i Europskog vijeća poziva na to da se u godišnje proračunske postupke koji se primjenjuju za VFO za razdoblje 2014. – 2020. uključe, prema potrebi, rodno osjetljivi elementi, uzimajući u obzir načine na koje se ukupnim financijskim okvirom Unije pridonosi povećanoj ravnopravnosti spolova i jamči rodno osviještena politika; budući da je, unatoč tome, nužno pojačati konkretno djelovanje na većem uključivanju rodno osviještene politike jer se ona još uvijek slabo provodi u postojećim politikama i dobiva nedovoljna proračunska sredstva;
- I. budući da je od krize 2008. slabljenje ravnopravnosti spolova u javnim raspravama i političkom programu postalo očito i na razini EU-a i nacionalnoj razini; budući da će fiskalna konsolidacija i proračunska ograničenja nametnuta krizom vjerojatno dodatno smanjiti resurse dostupne za strategije i tijela za rodnu ravnopravnost;
- J. budući da, s obzirom na krizu povjerenja u Europsku uniju, puna transparentnost financija mora biti prioritet svih europskih institucija koji one ne smiju ignorirati;
- K. budući da je prema indeksu ravnopravnosti spolova za 2015. koji je objavio Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) cilj rodne ravnopravnosti u Europi još daleko od ostvarenja;
- L. budući da je jednaka plaća jedan od pokazatelja ravnopravnosti spolova; budući da su međutim jednako važni i naponi EU-a te njihovi rezultati u povećanju sudjelovanja žena na tržištu rada, jednakoj ekonomskoj neovisnosti žena i muškaraca, promicanju ravnopravnosti žena i muškaraca pri donošenju odluka, suzbijanju rodno uvjetovanog nasilja te zaštiti i podupiranju žrtava, kao i u promicanju ravnopravnosti spolova i prava žena diljem svijeta;
- M. budući da se u Pekinškoj platformi Ujedinjenih naroda za djelovanje iz 1995. poziva na pristup postupcima izrade proračuna kojim se uzima u obzir načelo ravnopravnosti spolova;

Opće napomene

1. pozdravlja planirano uključivanje načela ravnopravnosti spolova u skladu s člankom 8. UFEU-a kao međusektorskog cilja politike proračuna EU-a u fondove i programe EU-a;
2. žali, međutim, zbog činjenice da politička predanost EU-a ravnopravnosti spolova i rodno osviještenoj politici iskazana na visokoj razini još nije u potpunosti odražena u raspodjeli proračunskih sredstava i odlukama o potrošnji u svim područjima politika EU-a, kao dio proračunske metodologije kojom se u obzir uzima rodna perspektiva;
3. primjećuje da je načelo ravnopravnosti spolova pri izradi proračuna dio sveobuhvatne strategije o ravnopravnosti spolova i stoga ističe da je predanost institucija EU-a u vezi

s tim područjem od ključne važnosti; žali, u tom kontekstu, zbog činjenice da za razdoblje od 2016. do 2020. nije usvojena nikakva strategija EU-a za ravnopravnost spolova i, uzimajući u obzir zaključke Vijeća o ravnopravnosti spolova od 16. lipnja 2016., poziva Komisiju da poboljša status svoje Strateške suradnje za ravnopravnost spolova 2016. – 2019. tako što će je usvojiti kao komunikaciju;

4. ističe važnost struktura i postupaka uključenih u izradu proračuna i potrebu da se promijene one strukture i postupci za koje se pokazalo da podupiru ili nenamjerno promiču neravnopravnost spolova;
5. napominje da je potrebno podizati razinu osviještenosti i osigurati osposobljavanje u vezi s rodno osviještenom politikom i načelom ravnopravnosti spolova pri izradi proračuna kako bi se razvile rodno osjetljive strukture i postupci;
6. napominje da neki programi EU-a (npr. Europski socijalni fond, Program za prava, jednakost i građanstvo 2014. – 2020., Obzor 2020., Instrument pretpristupne pomoći II, programi u području humanitarne pomoći, Instrument za razvojnu suradnju i Europski instrument za demokraciju i ljudska prava) obuhvaćaju konkretne mjere koje se odnose na ravnopravnost spolova, dok se drugi (npr. Program EU-a za zapošljavanje i socijalne inovacije, Fond europske pomoći za najpotrebitije, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo i Europski fond za prilagodbu globalizaciji) pozivaju na opća načela ravnopravnosti spolova, no u vrlo malo programa određuju se jasni ciljevi i za to namijenjeni resursi ili se osiguravaju sustavna provedba i nadzor;
7. žali zbog toga što nekoliko programa uključuje ravnopravnost spolova samo kao transversalni cilj, što ne dovodi samo do smanjene podrške rodno specifičnim mjerama, nego gotovo onemogućuje procjenu iznosa koji se dodjeljuju rodnim pitanjima¹;
8. žali zbog toga što većina programa financirana sredstvima EU-a ne obuhvaća posebne ciljne mjere s konkretnim dodjelama proračunskih sredstava za ravnopravnost spolova; napominje da bi se ravnopravnost spolova trebala prepoznati kao cilj politike u proračunskim naslovima EU-a i da bi se pritom trebao navesti iznos dodijeljen pojedinačnim ciljevima i mjerama politika kako bi oni bili transparentniji i kako ne bi zasjenili ciljeve povezane s ravnopravnošću spolova; također smatra da bi u okviru zadaća proračunskog nadzora trebalo navesti u kojoj se mjeri proračunom EU-a i njegovom provedbom podupire ili ometa politike ravnopravnosti;
9. žali što se alati za rodno osviještenu politiku, kao što su rodni pokazatelji, procjena učinka s obzirom na spol i načelo ravnopravnosti spolova u donošenju proračuna, vrlo rijetko primjenjuju u izradi i provedbi politika, bez obzira na to je li riječ o primjeni na razini EU-a ili nacionalnih institucija; izražava žaljenje zbog nedostatka sveobuhvatnih pokazatelja povezanih sa spolom i podataka razvrstanih prema spolu i naglašava činjenicu da bi Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) trebao prikupiti sve pokazatelje povezane sa spolom i podatke razvrstane s obzirom na spol kako bi se omogućio dosljedan uvid u učinak politika EU-a na ravnopravnost spolova kao i ispravna financijska i proračunska odgovornost s tim u vezi; ističe temeljnu ulogu EIGE-a u premošćivanju jaza u suradnji između statističara i tvoraca politike u cilju

---

¹ Radni dokument Komisije „Programske izjave o rashodima poslovanja za nacrt općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2017.” (COM(2016)300), str. 15.

podizanja svijesti o izazovima u pogledu prikupljanja osjetljivih podataka; stoga ponavlja svoj poziv da se dodatno razrade pokazatelji i statistički podaci o rodnom pitanjima kako bi se proračun EU-a mogao ocijeniti iz rodne perspektive i kako bi se omogućio nadzor nad uključivanjem rodne perspektive u izradu proračuna;

10. izražava žaljenje zbog toga što unatoč zajedničkoj izjavi o rodno osviještenoj politici priloženoj VFO-u dosad nije došlo do većeg napretka na tom području;
11. duboko žali zbog činjenice da iz VFO-a za razdoblje 2014. – 2020. nije proizašla jasna strategija za ravnopravnost spolova s konkretnim ciljevima i dodjelom sredstava;
12. napominje da se u Komunikaciji Komisije o preispitivanju u sredini razdoblja VFO-a objavljenoj u rujnu 2016. ne spominje provedba rodno osviještene politike;
13. poziva na to da strategija za ravnopravnost spolova i njezino uključivanje u relevantna politička područja postanu dio Europskog semestra;
14. ističe da bi transparentnost i pristup informacijama o stvarnim postignućima u pogledu ravnopravnosti spolova, a ne samo o provedbi, trebali biti pravi prioritet Europske unije;
15. poziva na to da se odredbe o rodno osviještenoj politici prihvate i u područjima politike za koja se ne smatra da su izravno povezana s ravnopravnosti spolova poput IKT-a, prometa, potpore poduzetništvu i ulaganjima ili klimatskih promjena;
16. smatra da bi mreža vanjskih stručnjaka i organizacija trebala biti uključena u svim fazama proračunskog postupka kako bi se povećala transparentnost i njegova demokratska kvaliteta, posebno u vezi s primjenom pristupa donošenja proračuna kojim se vodi računa o načelu ravnopravnosti spolova;

Financijska sredstva EU-a za ravnopravnost spolova u zapošljavanju, socijalnim pitanjima i uključivanju kroz europske strukturne i investicijske fondove

17. naglašava da europski strukturni i investicijski fondovi čine najvažniju financijsku potporu za provedbu politike ravnopravnosti spolova u EU-u, posebice u slučaju Europskog socijalnog fonda (ESF), čiji je cilj poticanje potpune integracije žena na tržište rada; ističe da je prema Uredbi 1304/2013 rodno osviještena politika obavezan dio svih faza programa i projekata financiranih iz ESF-a, uključujući pripremu, provedbu, praćenje i evaluaciju;
18. ističe važnu ulogu javnih službi u promicanju ravnopravnosti spolova; poziva Komisiju i države članice da rade na postizanju ciljeva iz Barcelone kako bi se svim ljudima omogućila ravnoteža između poslovnog i privatnog života, te da se koriste odgovarajućim instrumentima i poticajima, uključujući europske fondove kao što su Europski socijalni fond, Europski fond za regionalni razvoj i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, kojima se osiguravaju potrebna sredstva za socijalnu infrastrukturu u cilju pružanja kvalitetnih, povoljnih i pristupačnih usluga skrbi za djecu i ostale uzdržavane osobe, uključujući starije uzdržavane osobe i članove obitelji s invaliditetom; napominje da će to dovesti do većeg sudjelovanja žena na tržištu rada i njihove ekonomske neovisnosti;

19. žali zbog toga što se žene još uvijek suočavaju s nejednakostima na radnom mjestu, kao što su manja stopa zaposlenosti, razlika u plaći, veća pojava atipičnih vrsta zapošljavanja ili rada na nepuno radno vrijeme, manja prava na mirovinu, segregacija u karijeri i niži stupanj napredovanja; ističe važnost Europskog socijalnog fonda u pogledu financiranja mjera za borbu protiv diskriminacije i promicanje ravnopravnosti spolova na radnom mjestu;
20. napominje da je neplaćeni rad važan dio ekonomske učinkovitosti i da se u tradicionalnom pristupu pri isplati socijalnih naknada ne uzima u obzir neplaćeni rad kao što je odgoj djece i briga o starijim osobama;
21. napominje da će se prema radnom dokumentu službi Komisije o strateškoj suradnji za jednakost spolova 2016.– 2019. u razdoblju od 2014. do 2020. potrošiti 5,85 milijardi EUR na mjere promicanja ravnopravnosti spolova, od čega 1,6 % u okviru ESF-a za posebni investicijski prioritet „ravnopravnost između muškaraca i žena u svim područjima, uključujući u pristupu zapošljavanju, napredovanju u karijeri, postizanju ravnoteže između posla i privatnog života te promicanju jednake plaće za jednak rad”;
22. napominje da bi se sredstvima iz EFRR-a trebalo i dalje podupirati ulaganje u skrb o djeci, brigu o starijim osobama i ostalu javnu i privatnu socijalnu infrastrukturu kojom se, među ostalim, potiče bolja ravnoteža između poslovnog i privatnog života;
23. ističe važnu ulogu EPFRR-a u jamčenju potrebnih sredstava za potporu javnim uslugama i socijalnoj infrastrukturi u ruralnim područjima te u promicanju pristupa žena vlasništvu nad zemljištem i ulaganjima;
24. poziva Komisiju da predloži nove ciljne mjere kojima bi se poticalo sudjelovanje žena na tržištu rada, kao što je posebni program koji se financira uz pomoć EPFRR-a u cilju pružanja potpore ženskom poduzetništvu;
25. poziva Komisiju, države članice, regionalne i lokalne vlasti da se koriste potencijalom transverzalnih mogućnosti financiranja u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova u cilju potpore projektima usmjerenima na promicanje ravnopravnosti spolova; ističe važnost načela partnerstva koje se primjenjuje u okviru europskih i investicijskih fondova, a koje daje pozitivan doprinos rodno osviještenoj politici na lokalnoj razini;
26. podsjeća na važnost potrebe uključivanja pokazatelja razvrstanih s obzirom na spol u pogledu praćenja i evaluacije operativnih programa, kao što je predviđeno Uredbom (EU) br. 1303/2016 kojom se utvrđuju zajedničke odredbe o europskim strukturnim i investicijskim fondovima, kako bi se poštovao cilj ravnopravnosti spolova u fazi provedbe;
27. izražava žaljenje zbog toga što unatoč naporima za izradu „standarda” u tom području i dalje nije uspostavljena sustavna metoda provedbe rodno osviještene politike u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova, kao ni ciljne mjere povezane sa sveobuhvatnom strategijom rodno osviještene politike; poziva Komisiju i države članice da povećaju resurse za procjenu ravnopravnosti spolova ondje gdje je to potrebno te da dosljedno prate provedbu rodno osviještene politike;
28. podsjeća na to da europski strukturni i investicijski fondovi podliježu *ex ante* uvjetima u

pogledu roda, što iziskuje aranžmane za osposobljavanje odgovarajućeg osoblje i za uključivanje tijela nadležnih za ravnopravnost spolova tijekom pripreme i provedbe programa; poziva Komisiju da se pobrine za to da taj zahtjev bude ispunjen; poziva na učinkovito korištenje postojećim stalnim tijelima za ravnopravnost spolova na razini država članica; u tom kontekstu snažno pozdravlja najbolje nacionalne prakse kao što je mreža GenderCoP (Europska zajednica za praksu rodno osviještene politike) u Švedskoj; apelira na države članice da tijelima za ravnopravnost zajamče neovisnost, djelotvornost te dostatne ovlasti i resurse kako bi mogla obavljati svoje glavne zadaće;

29. naglašava da je važno posvetiti posebnu pozornost i dati prednost mjerama ESIF-a kojima se podupiru ulaganja u obrazovne, socijalne i zdravstvene usluge, uz ustanove za skrb o djeci, s obzirom na to da se te usluge suočavaju sa smanjenjem javnih sredstava na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i da bi se time povećao broj radnih mjesta;
30. preporučuje da se u okviru VFO-a više financijskih sredstava dodijeli za socijalnu infrastrukturu i usluge za skrb o djeci i starijima;
31. žali zbog toga što se u proračunskim linijama za Program za prava, jednakost i građanstvo za razdoblje 2014. – 2020. (REC) ne određuju resursi dodijeljeni pojedinačnim ciljevima programa, čime se otežava analiza izdataka namijenjenih ravnopravnosti spolova i suzbijanju nasilja nad ženama;

Financijska sredstva EU-a za ravnopravnost spolova u pogledu temeljnih prava, jednakosti i građanstva u okviru Programa za prava, jednakost i građanstvo za razdoblje 2014. – 2020. (REC)

32. napominje da se prema radnom dokumentu službi Komisije o strateškoj suradnji za jednakost spolova 2016.– 2019. za dva cilja povezana s ravnopravnosti spolova i programom Daphne za borbu protiv nasilja nad ženama trenutačno izdvaja otprilike 35 % sredstava REC-a, dok ukupni proračun za ravnopravnost spolova u području temeljnih prava, jednakosti i građanstva u okviru programa REC za 2014. – 2020. iznosi 439,5 milijuna EUR; ističe da će, u usporedbi s ciljem ravnopravnosti spolova, većina sredstava biti dodijeljena u okviru cilja programa Daphne; međutim, izražava žaljenje zbog činjenice da Daphne nema svoju zasebnu proračunsku liniju s obzirom na to da je trenutačno jedan od posebnih ciljeva Programa za prava, jednakost i građanstvo; ističe da je nužno osigurati dostatnu financijsku potporu za program Daphne te očuvati njegovu vidljivost i izrazito uspješan profil;
33. naglašava da se pozivi upućeni u okviru cilja programa Daphne za razdoblje 2014. – 2020. odnose na sve oblike nasilja nad ženama i/ili djecom; napominje da je većina resursa namijenjena za suzbijanje i sprečavanje nasilja povezanog sa štetnim praksama (39 %) te za potporu žrtvama rodno uvjetovanog nasilja, nasilja u obitelji ili nasilja u intimnim vezama koju pružaju službe specijalizirane za pružanje potpore ženama (24 %);
34. napominje da su u okviru cilja ravnopravnosti spolova utvrđeni sljedeći prioriteti: jednaka ekonomska neovisnost žena i muškaraca te ravnoteža između poslovnog i privatnog života (44 % izdvojenih resursa); promicanje dobrih praksi u pogledu rodnih uloga i prevladavanje rodnih stereotipa u obrazovanju i osposobljavanju te na radnom mjestu (44 %) i pružanje potpore mrežama na razini EU-a u pogledu tema o

ravnopravnosti spolova (12 %);

35. ističe da izgradnja građanstva mora biti povezana ne samo sa zaštitom prava i njegovim širenjem, nego i s blagostanjem i dobrobiti, s obrazovanjem i izobrazbom oslobođenima od rodni stereotipa te s dostupnošću socijalnih i zdravstvenih usluga, što obuhvaća i spolno i reproduktivno zdravlje;
36. žali, međutim, zbog smanjenja raspoloživih sredstava za specifični cilj programa Daphne; ističe da su 2013. proračunska odobrena sredstva za preuzimanje obveza za program Daphne iznosila 18 milijuna EUR, u usporedbi s 19,5 milijuna EUR 2012. i više od 20 milijuna EUR 2011.; napominje nadalje da je 2016. u radnom programu REC-a za taj cilj predviđeno tek malo više od 14 milijuna EUR;
37. poziva Komisiju da pri izradi godišnjeg programa rada poštuje prikladnu i pravednu raspodjelu financijske potpore među različitim područjima obuhvaćenima posebnim ciljevima REC-a, uzimajući istodobno u obzir razinu financijskih sredstava već dodijeljenih u okviru prethodnog programskog razdoblja (2007. – 2013.);
38. poziva Komisiju da poveća potporu europskim mrežama koje se bave temom ravnopravnosti spolova i da time ojača mogućnosti uzajamnog učenja, posebno među podnacionalnim tijelima; napominje da je u prvom redu potrebna konkretna pomoć za povećanje sudjelovanja žena u donošenju odluka;
39. poziva na veću jasnoću o tome kako se u okviru programa REC provodi cilj borbe protiv nasilja; ističe da je važno da sredstva stignu do lokalnih organizacija na terenu, kao i do lokalnih i regionalnih vlasti kako bi se zajamčila učinkovita provedba; poziva na to da se prednost da organizacijama koje se bave sprečavanjem nasilja i podupiranjem žrtava svih oblika nasilja;
40. prepoznaje da je potrebno zajamčiti potporu za provedbu postojećih lokalnih i regionalnih inicijativa za ravnopravnost spolova, kao što je Europska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca na lokalnoj razini;
41. poziva Komisiju da postroži zahtjev za prikupljanje podataka razvrstanih s obzirom na rod pri provedbi ovog programa kao ključnog alata za djelotvornu analizu primjene načela ravnopravnosti spolova u proračunskom planiranju;

Financijska sredstva EU-a za ravnopravnost spolova u području istraživanja i inovacija u okviru programa Obzor 2020.

42. ističe činjenicu da su u okviru programa Obzor 2020. (u daljnjem tekstu: „taj program”), u skladu sa zahtjevima iz članka 16. Uredbe koja se na njega odnosi, ravnopravnost spolova i rodna dimenzija uključene u istraživanje kao međusektorska pitanja u svakom od različitih dijelova programa rada;
43. skreće pozornost na tri dominantna cilja u okviru tog programa, i to: poticanje jednakih mogućnosti i rodne ravnoteže u projektnim timovima; jamčenje rodne ravnoteže u donošenju odluka; i integraciju rodne dimenzije u sadržaj istraživanja;
44. pozdravlja činjenicu da taj program pruža potporu istraživačkim tijelima u provođenju

- planova za ravnopravnost spolova; pozdravlja i zajednički projekt Komisije i Europskog instituta za ravnopravnost spolova za izradu internetskog alata za planove za ravnopravnost spolova kao sredstvo utvrđivanja i dijeljenja najboljih praksi s relevantnim dionicima;
45. pozdravlja činjenicu da podnositelji zahtjeva imaju mogućnost u svoje prijedloge uključiti aktivnosti osposobljavanja i posebne studije o pitanjima ravnopravnosti spolova kao prihvatljive troškove;
  46. pozdravlja činjenicu da je rodna uravnoteženost među osobljem jedno od mjerila u okviru kriterija za ocjenjivanje u tom programu i da ocjenjivači, uz ostale važne aspekte prijedloga, ocjenjuju i način na koji se u okviru prijedloga uzimaju u obzir analize povezane sa spolom i/ili rodom;
  47. pozdravlja posebne pokazatelje upotrijebljene za praćenje provedbe perspektive ravnopravnosti spolova u tom programu, kao i činjenicu da je, što se tiče rodne ravnoteže u savjetodavnim skupinama programa Obzor 2020., sudjelovanje žena 2014. bilo na razini od 52 %¹;
  48. smatra da je potrebno dodatno preispitivanje kako bi se procijenili rezultati, među ostalim na temelju pokazatelja kao što su postotak sudionica i koordinatorica projekata u tom programu, te kako bi se po potrebi predložile prilagodbe konkretnih mjera;
  49. poziva na dodatno jačanje rodno osviještene politike u okviru tog programa te na postavljanje ciljeva za ravnopravnost spolova u strategijama, programima i projektima u svim fazama istraživačkog ciklusa;
  50. poziva na zadržavanje neovisne linije financiranja za projekte strukturnih izmjena u pogledu roda (kao što je Projekt za ravnopravnost spolova u istraživanju i inovacijama za razdoblje 2014. – 2016.), kao i za druge teme o ravnopravnosti spolova u istraživanju i inovacijama;
  51. pozdravlja činjenicu da se jedan od ciljeva programa „Znanosti s društvom i za društvo” odnosi na jamčenje ravnopravnosti spolova u istraživačkom postupku i sadržaju istraživanja; nadalje pozdravlja programe dodjele bespovratnih sredstava naslovljene „Potpora istraživačkim organizacijama za provedbu planova ravnopravnosti spolova” i „Promicanje ravnopravnosti spolova u okviru programa Obzor 2020. i europskog istraživačkog područja”; međutim, žali zbog toga što ne postoje posebne proračunske linije za ciljeve navedene u tom programu;

Ostali programi i sredstva koji uključuju posebne ciljeve o ravnopravnosti spolova

52. žali zbog toga što Europski fond za strateška ulaganja (EFSU) ne sadrži rodnu perspektivu; ističe da uspješan proces oporavka nije moguć bez rješavanja učinaka krize na žene;
53. ističe da prirodne katastrofe imaju golem utjecaj na infrastrukturu povezanu s javnim

---

¹ Europska komisija, Glavna uprava za istraživanje i inovacije, „Godišnje izvješće o praćenju programa Obzor 2020. za 2014.”, ISBN 978-92-79-57749-9, str. 44.

uslugama i da su stoga žene posebno pogođene; poziva Komisiju da u Fond solidarnosti EU-a uvede zahtjev za provedbu rodno osjetljive analize pri procjeni učinka na stanovništvo;

54. napominje da na području vanjskih aktivnosti i razvojne suradnje Akcijski plan za ravnopravnost spolova uspostavljen za razdoblje 2016. – 2020. obuhvaća aktivnosti EU-a u trećim zemljama te da postoji nekoliko instrumenata vanjske pomoći kojima se podupiru ciljevi u pogledu ravnopravnosti spolova;
55. ističe da djevojčice i žene žrtve oružanih sukoba imaju pravo na potrebnu zdravstvenu skrb, uključujući pristup kontracepcijskim sredstvima, hitnoj kontracepciji i uslugama pobačaja; podsjeća na to da se humanitarnom pomoći EU-a moraju poštovati prava djevojčica i žena u okviru međunarodnog humanitarnog prava te da ona ne bi trebala biti podložna restrikcijama koje nameću partnerski donatori, kao što je navedeno u proračunu EU-a za 2016.; pozdravlja pristup EU-a u tom pogledu; potiče Komisiju da zadrži svoje stajalište;
56. ističe da je rodno osviještena politika također jedno od temeljnih načela nedavno uspostavljenog Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF); ponovno poziva na to da se u okviru migracijske politike i politike azila uzme u obzir rodna dimenzija tako da se ženama zajamči pristup sigurnim prostorima, posebnoj zdravstvenoj skrbi povezanoj sa spolnim i reproduktivnim zdravljem i pravima, te da se posebna pozornost posveti specifičnim potrebama ranjivih osoba, kao što su žene koje su pretrpjele nasilje, uključujući seksualno nasilje, maloljetnici bez pratnje i druge skupine izložene riziku, uključujući skupinu LGBTI;
57. poziva na to da se na razini EU-a donese sveobuhvatan katalog smjernica za migracijsku politiku i politiku azila koje se odnose na ravnopravnost spolova i da se stave na raspolaganje odgovarajuća sredstva za opširne programe osposobljavanja osoba koje bi u okviru obavljanja svojih poslova mogle doći u kontakt s izbjeglicama i tražiteljima azila; ističe da se te osobe mora senzibilizirati za rodno specifične potrebe žena izbjeglica i povezane rodno specifične probleme poput trgovanja ženama i djevojčicama;
58. ističe aktualne probleme prenapučenosti prihvatnih centara za izbjeglice, kao i posljedice te situacije za sigurnost žena; poziva na veće korištenje AMIF-om kako bi se u prihvatnim centrima osigurali objekti za spavanje i sanitarni objekti za žene i muškarce, kao i pristup rodno osjetljivim zdravstvenim uslugama, uključujući prenatalnu i postnatalnu skrb;
59. smatra da bi države članice trebalo potaknuti na to da se uz AMIF više koriste i kohezijskim fondovima te strukturnim i investicijskim fondovima kako bi se poduprla integracija izbjeglica na tržište rada s posebnim naglaskom na pitanje kako dostupna skrb o djeci ženama izbjeglicama omogućuje pristup zaposlenju;
60. poziva na preispitivanje povećanja sredstava za programe Daphne i Odysseus kao i proširenja njihova područja primjene, pri čemu bi trebalo procijeniti mogućnost proširenja tih programa kako bi se riješila velika ranjivost žena izbjeglica i pružila veća potpora u rješavanju tih rodno specifičnih problema;

61. naglašava da su drugi fondovi, kao što je Fond za unutarnju sigurnost, posebni financijski instrumenti, kao što je instrument za hitnu potporu, te ostali *ad hoc* instrumenti i potpore, mobilizirani za rješavanje potreba u kontekstu trenutne izbjegličke krize; upozorava na teškoće u praćenju uporabe tih sredstava, posebno iz rodne perspektive, te poziva na to da uporaba sredstava EU-a u tom području bude koordinirana, djelotvorna, transparentna i rodno osjetljiva;
62. poziva na posebna sredstva za podupiranje ciljanih mjera u kojima sudjeluju lokalne organizacije na terenu te lokalne i regionalne vlasti kako bi se zajamčilo da su zaštićene osnovne potrebe, ljudska prava te sigurnost žena i djevojčica izbjeglica i migrantica te tražiteljica azila, uključujući trudnice i starije žene, kao i pripadnice skupine LGBTI;

Preporuke o politikama

63. ponavlja prethodni zahtjev da se na svim razinama proračunskog postupka EU-a primjenjuje načelo ravnopravnosti spolova u donošenju proračuna; poziva na dosljednu primjenu načela ravnopravnosti spolova pri izradi proračuna tijekom cijelog proračunskog postupka u cilju korištenja proračunskih rashoda kao sredstva za promicanje rodne jednakosti;
64. poziva da se pri pripremi programa financiranja EU-a nakon 2020. godine načelo rodne ravnopravnosti dosljedno i učinkovito uključuje u izradu proračuna i donošenje politika u cilju povećanja sredstava EU-a za mjere za suzbijanje rodne diskriminacije, uzimajući pritom u obzir:
  - i.) utvrđivanje implicitnih i eksplicitnih rodnih pitanja,
  - ii.) utvrđivanje dodjele povezanih sredstava, ako je to moguće, i
  - iii.) ocjenjivanje hoće li se programima financiranja EU-a omogućiti nastavak postojećih nejednakosti između žena i muškaraca (i skupina žena i muškaraca) te djevojčica i dječaka kao i obrazaca rodnih odnosa, ili će oni dovesti do promjene;
65. poziva da se pri izradi proračunskih naslova EU-a radi na ostvarenju jednako važnih rodni ciljeva i normi rodno osviještene politike;
66. poziva da se jasno odredi iznos koji će se dodijeliti za pojedinačne ciljeve i mjere politika namijenjene za ravnopravnost spolova kako bi se postigla veća transparentnost i odgovornost;
67. podsjeća na to da je izrada proračuna kojom se uzima u obzir načelo ravnopravnosti spolova metodologija koju treba primjenjivati u svim proračunskim linijama EU-a, a ne samo u vezi s programima u kojima se vjerojatnost učinka na ravnopravnost spolova čine najrelevantnijom;
68. napominje da rodno osviještena politika nije jednokratni zadatak te da izrada proračuna kojom se uzima u obzir načelo ravnopravnosti spolova zahtijeva neprestanu predanu razumijevanju rodni pitanja, što uključuje analize i savjetovanja te neprestana usklađivanja proračuna kako bi se uzele u obzir promjenjive potrebe žena i muškaraca, dječaka i djevojčica;

69. smatra da je financiranje u iznosu od 6,17 milijardi EUR na razini EU-a, koji je u aktualnom VFO-u dodijeljen u svrhu postizanja ciljeva strateškog djelovanja u području rodne ravnopravnosti, prvi korak te traži povećanje iznosa u sljedećem VFO-u;
70. smatra da je preispitivanje VFO-a u sredini programskog razdoblja mogla biti prilika za poboljšanje rezultata postignutih proračunom EU-a u provedbi ravnopravnosti spolova i za prikazivanje tih postignuća javnosti;
71. žali, stoga, zbog odluke Komisije da se ne bavi pitanjem provedbe rodno osviještene politike u svojem preispitivanju VFO-a u sredini programskog razdoblja te poziva na konkretnije mjere kako bi se to riješilo;
72. poziva na primjenu pokazatelja u pogledu roda prilikom odabira projekata, praćenja i evaluacije svih aktivnosti koje se financiraju iz proračuna EU-a; također poziva na obveznu procjenu učinka s obzirom na rod kao dio općenitog *ex ante* uvjeta i na prikupljanje podataka o korisnicima i sudionicima razvrstanih s obzirom na rod;
73. snažno preporučuje da podaci razvrstani s obzirom na rod budu javno dostupni kako bi se osigurala financijska odgovornost i transparentnost;
74. poziva na to da se za mjerenje neravnopravnosti spolova kao osnove za planiranje i provedbu programa financiranja EU-a usvoji metodologija sadržana u Izvješću o indeksu ravnopravnosti spolova za 2015. – Mjerenje rodne ravnopravnosti u Europskoj uniji 2005. – 2012. koju je 2015. objavio Europski institut za ravnopravnost spolova;
75. poziva institucije EU-a i države članice da za sve članove osoblja uključene u postupke donošenja odluka i proračuna organiziraju redovite programe osposobljavanja i tehničke potpore u vezi s alatima rodno osviještene politike; poziva na poticanje primjene načela ravnopravnosti spolova pri izradi proračuna i u strategijama EU-a i u nacionalnim strategijama kako bi se djelotvornije poticala ravnopravnost spolova;
76. poziva Komisiju da pomno prati učinkovitost nacionalnih žalbenih tijela i postupaka u pogledu provedbe direktiva o ravnopravnosti spolova;
77. traži od Revizorskog suda da u okviru svojih preporuka i tematskih izvješća pri ocjeni izvršenja proračuna Unije uključi rodnu perspektivu, u vezi s konkretnim ciljevima politika EU-a za ravnopravnost spolova kao i s horizontalnim aspektima tih politika; traži i od država članica da uključe rodnu perspektivu u svoje proračune kako bi se analizirali vladini programi i politike, kao i njihov učinak na dodjelu sredstava i doprinos ravnopravnosti muškaraca i žena;
78. ponavlja svoju zabrinutost zbog izražene rodne neravnoteže među članovima Europskog revizorskog suda koji trenutačno čine 28 muškaraca i samo tri žene (dvije manje nego početkom 2016.), što je najveća razlika u institucijama EU-a; poziva Vijeće da odsada i sve dok se ne postigne zadovoljavajuća ravnoteža za svako buduće imenovanje Parlamentu predloži po dva kandidata, ženu i muškarca;
79. poziva na praćenje i ocjenjivanje nacionalnog akcijskog plana za jednako postupanje 2013. – 2016. u Poljskoj; izražava zabrinutost zbog toga što javna uprava nije izdvojila posebna sredstva za ravnopravnost spolova iz središnjeg proračuna za provedbu tog

nacionalnog akcijskog plana; poziva na postizanje uravnoteženosti pri uspostavi nadzornog tijela i uključivanje stručnjaka i predstavnika nevladinih organizacija koje se zalažu za prava žena i ravnopravnost spolova;

80. pohvaljuje rad povjerenika za ljudska prava u Poljskoj koji je prema Zakonu o jednakom postupanju na čelu tijela nadležnog za provođenje jednakog postupanja; izražava duboku zabrinutost zbog nedavnog smanjenja proračunskih sredstava koje se tiče i povjerenika za ljudska prava; podsjeća na to da bi nacionalno tijelo za jednakost trebalo imati na raspolaganju odgovarajuće osoblje i sredstva te da bi se trebala poštovati i održati njegova neovisnost;

o

o o

81. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

OBRAZLOŽENJE

Ravnopravnost između muškaraca i žena temeljna je vrijednost Europske unije sadržana u ugovorima. Ravnopravnost spolova tema je i u 15 direktiva koje je EU donio te je izričit cilj nekih dijelova proračuna EU-a. Ipak, unatoč mjeri primijenjenoj za utvrđivanje ravnopravnosti spolova, i dalje nas čeka dug put do ostvarenja tog cilja. Stoga se ovim izvješćem poziva na proaktivniju i bolje ciljanu uporabu proračuna kako bi se ostvario cilj ravnopravnosti spolova.

Financijskim sredstvima EU-a već se daje važan pozitivan doprinos promicanju ravnopravnosti spolova.

Neki programi EU-a (kao što su ESF, REC i Obzor 2020.) sadržavaju posebne aktivnosti u vezi s ravnopravnošću spolova, dok se drugi samo pozivaju na opća načela ravnopravnosti spolova. Ipak, samo mali broj programa određuje jasne ciljeve i resurse namijenjene za njihovu sustavnu provedbu i nadzor. Općenito govoreći, rodna pitanja uglavnom se više rješavaju u područjima „neobvezujućih politika”, kao što je razvoj ljudskih resursa, nego u „obvezujućim”, kao što su promet, klima, IKT.

U ovom se izvješću ocjenjuje kako se rodno osviještena politika primjenjuje u dodjeli sredstava EU-a s naglaskom na sredstvima EU-a za skrb o djeci u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova, rodno osviještenu politiku u uporabi sredstava programa Obzor 2020. te rodno osviještenu politiku u uporabi programa REC (naglasak na cilju jednakosti spolova i praćenju programa Daphne u pogledu nasilja nad ženama). Njime se daju preporuke za politike o tome kako bolje internalizirati deklarirano načelo EU-a o ravnopravnosti spolova i rodno osviještenoj politici u raspodjeli proračunskih sredstava i odlukama o potrošnji u područjima politika EU-a.

U okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova, a u skladu s operativnim programima EZ-a dogovorenima s državama članicama, regijama i Komisijom, u razdoblju 2014. – 2020. potrošit će se otprilike 5,85 milijardi EUR na mjere kojima se promiče ravnopravnost spolova. Tako su europski strukturni i investicijski fondovi najvažnija financijska potpora za provedbu politike ravnopravnosti spolova u EU-u, posebice ESF-a, čija je namjera poticanje potpune integracije žena na tržište rada; U razdoblju od 2014. do 2020., 5,85 milijardi EUR potrošit će se na mjere promicanja ravnopravnosti spolova, od čega 1,6 % u okviru ESF-a za poseban investicijski prioritet „*ravnopravnost između muškaraca i žena u svim područjima, uključujući u pristupu zapošljavanju, napredovanju u karijeri, postizanju ravnoteže između posla i privatnog života te promicanju jednake plaće za jednak rad*”. Akcije bi se mogle poduzeti izvan okvira tih posebnih mjera, na primjer sredstva EFRR-a trebala bi se upotrebljavati i za podupiranje ulaganja u skrb o djeci i druge socijalne infrastrukture. Istraživanja su pokazala da bi se ulaganjem u usluge skrbi stvorio gotovo jednak broj radnih mjesta za muškarce kao i ulaganjem u graditeljske industrije, pri čemu bi se za žene stvorilo gotovo četiri puta više radnih mjesta.

Program REC za razdoblje 2014. – 2020. (kojim se zamjenjuju raniji programi Progress, Temeljna prava i građanstvo te Daphne III) raspolaže tijekom razdoblja 2014. – 2020. ukupnim proračunom od 439,5 milijuna EUR, od čega se 35 % izdvaja za dva cilja s područja jednakosti spolova u okviru tog programa („promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i rodno osviještena politika” te „sprečavanje nasilja nad djecom, mladima, ženama i drugim ugroženim skupinama (Daphne)”). Međutim, u provedbenoj fazi ovog programa nedostaju podaci

razvrstani s obzirom na rod. Osim toga, izvjestiteljica žali zbog smanjenja sredstava dostupnih za konkretan cilj programa Daphne i preporučuje prikladnu i pravednu raspodjelu financijske potpore među različitim područjima i više jasnoće o tome kako se u okviru programa REC ostvaruje cilj borbe protiv nasilja.

Što se tiče programa Obzor 2020., izvjestiteljica, u skladu sa zahtjevima iz članka 16. Uredbe koja se na njega odnosi, pozdravlja rodno osviješten pristup kao međusektorsko pitanje u svakom od različitih dijelova programa rada. Ipak, potrebno je dodatno preispitivanje kako bi se rezultati procijenili na temelju pokazatelja, a rodno osviještenu politiku trebalo bi dodatno ojačati u svim stupovima programa. Izvjestiteljica naglašava da bi trebalo zadržati neovisne linije financiranja za projekte strukturnih izmjena u pogledu roda (kao što je projekt za jednakost spolova u istraživanju i inovacijama za razdoblje 2014. – 2016.), dok bi trebalo spriječiti izmjene predviđene za svodenje financiranja ravnopravnosti spolova pod općenitije naslove.

Unatoč tome, izvjestiteljica smatra da bi EU trebao bolje iskorištavati svoje proračunske resurse za ostvarenje tog cilja. Studijom Službe Europskog parlamenta za istraživanja (EPRS) zaključeno je da u VFO-u za razdoblje 2014. – 2020. ne postoji jasna rodna strategija s konkretnim ciljevima ili dodjelama sredstava. Načelo ravnopravnosti spolova u donošenju proračuna ne primjenjuje se sustavno u općem proračunu EU-a. Često se ne može odrediti koja su sredstva izdvojena, ako uopće jesu, za postizanje ciljeva ravnopravnosti spolova u okviru programa. Za brojne programe nedostaju ili su nepotpuni podaci iz rodne perspektive o dodjelama financijskih sredstava te o provedbi i rezultatima. Važni alati za rodno osviještenu politiku, kao što su rodni pokazatelji, procjena učinka s obzirom na spol i načelo ravnopravnosti spolova u donošenju proračuna, vrlo se rijetko usvajaju u institucijama EU-a i nacionalnim institucijama. Postoje iznimke kao što je Okvirni program Obzor 2020., koji uključuje rodno osviještenu politiku i prikladne pokazatelje.

Posljednjih je godina došlo i do žaljenja vrijednog odmaka od provedbe politika ravnopravnosti spolova. Taj trend zahvatio je i ciljne programe u vezi s rodom, a program Daphne primjer je na razini EU-a što se tiče smanjenja sredstava tijekom vremena za politiku u pogledu roda.

Uključivanje načela ravnopravnosti spolova u proračun EU-a pruža priliku za informiranje, a zatim i za ciljanje djelovanja u svrhu ponovnog napredovanja na ucrtanom putu k ostvarenju ravnopravnosti spolova. Zauzimanjem takva širokog stajališta u pogledu pozitivne uloge koju proračun EU-a može imati u rješavanju tog temeljnog cilja možemo preokrenuti nedavni trend nedjelovanja.

Izvjestiteljica je razočarana jer se u preispitivanju višegodišnjeg financijskog okvira u sredini programskog razdoblja koje je provela Komisija ne daju nikakvi prijedlozi u tom pogledu i što se ne spominje rodno osviještena politika. Izvjestiteljica smatra da načelo ravnopravnosti spolova u donošenju proračuna kao mjera sama za sebe podiže svjesnost o potrebi rješavanja nejednakosti. Ako se pravilno provede s rodnim pokazateljima, trebala bi također pokazati gdje je došlo do pozitivnog učinka zahvaljujući proračunu EU-a te gdje bi moglo biti propusta u uporabi proračuna. Jasnim mjerenjem pozitivne dodane vrijednosti koja se ostvaruje provedbom programa EU-a svojim ćemo građanima moći dokazati značajne razlike u pogledu ravnopravnosti spolova koja je postiže kroz proračun.

Stoga se ovim izvješćem poziva na proaktivniju uporabu proračuna kako bi se ostvario cilj ravnopravnosti spolova koji je od početka u središtu rada EU-a.

16.12.2016

MIŠLJENJE ODBORA ZA PRORAČUNE

upućeno Odboru za prava žena i jednakost spolova

o sredstvima EU-a za ravnopravnost spolova
(2016/2144(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Eider Gardiazabal Rubial

PRIJEDLOZI

Odbor za proračune poziva Odbor za prava žena i jednakost spolova da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da se u Strateškom djelovanju za ravnopravnost spolova 2016.–2019. objavljenom u prosincu 2015. naglašava ključna uloga financijskih sredstava EU-a u podršci rodnoj ravnopravnosti, koja je jedna od temeljnih vrijednosti Europske unije;
- B. budući da se u članku 8. UFEU-a navodi da „u svim svojim aktivnostima, Unija teži uklanjanju nejednakosti i promicanju ravnopravnosti između muškaraca i žena”;
- C. budući da Europski parlament u svome izvješću o reviziji VFO-a 2014.–2020.¹ mora snažnije poduprijeti učinkovitu integraciju rodno osviještene politike kako bi se suzbili svi oblici diskriminacije;
- D. budući da je prema indeksu ravnopravnosti spolova za 2015. koji je objavio Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) cilj rodne ravnopravnosti u Europi još daleko od ostvarivanja;
- E. budući da izrada proračuna pri kojoj se vodi računa o rodnim pitanjima podrazumijeva uvođenje rodne perspektive na svim razinama proračunskog postupka, od planiranja i pripreme do revizija i ocjena, ali i potrebu za povećanjem sredstava EU-a za promicanje rodne ravnopravnosti;
- F. budući da izostanak specifičnih rodnih pokazatelja i nedovoljno prikupljanje podataka iskazanih po spolu, kao i nedostatne provedbene strategije, nažalost onemogućavaju

---

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA (2016)0309.

postizanje ispravne financijske i proračunske odgovornosti u svrhu ocjene učinka politika EU-a na rodnu ravnopravnost;

- G. budući da je u Izvješću o indeksu ravnopravnosti spolova za 2015. – Mjerenje rodne ravnopravnosti u Europskoj uniji za razdoblje od 2005. – 2012. koje je 2015. objavio Europski institut za ravnopravnost spolova iznesena detaljna ocjena i dobra metodologija za mjerenje rodne neravnopravnosti koja je u potpunosti u skladu s načelom rodno osviještene politike;
- H. budući da podsjeća na Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva između Parlamenta, Vijeća Europske unije i Komisije od 13. travnja 2016., a posebno njegove članke 20. do 24. o ex-post evaluaciji postojećeg zakonodavstva kao temelja daljnjih djelovanja;
- I. budući da smatra dobrodošlima napore koji su poduzeti u cilju uvođenja rodnih pokazatelja i prikupljanja podataka iskazanih po spolu u određene zakonodavne mjere i politike EU-a, kao što je Europski socijalni fond;
1. žali što izvršenje proračuna ne odražava izrazitu posvećenost EU-a postizanju rodne ravnopravnosti;
  2. poziva na to da se svim proračunskim glavama teži postizanju ambicioznih i jasnih rodnih ciljeva i normi rodno osviještene politike te da se odredi iznos koji će se dodijeliti za pojedinačne ciljeve i mjere politika kako bi bili transparentniji i kako ne bi zasjenili ciljeve rodne ravnopravnosti; smatra da bi rodna ravnopravnost u svim glavama proračuna EU-a trebala biti sadržana kao zasebni politički cilj;
  3. poziva na primjenu rodnih pokazatelja i kriterija, ako je to moguće, prilikom odabira projekata te praćenja i evaluacije svih projektnih aktivnosti koje se financiraju iz proračuna EU-a, te na sustavno prikupljanje podataka o korisnicima i sudionicima iskazanih po spolu, pa i u pogledu instrumenata koji se financiraju iz proračuna EU-a, pri čemu je potrebno izbjeći donošenje previše propisa;
  4. smatra da je financiranje u iznosu od 6,17 milijardi EUR na razini EU-a, koji je u aktualnom višegodišnjem financijskom okviru dodijeljen u svrhu postizanja ciljeva spomenutog strateškog djelovanja u području rodne ravnopravnosti, prvi korak te traži povećanje iznosa u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru; smatra da bi se to povećanje trebalo temeljiti na evaluaciji postojećeg zakonodavstva kako je dogovoreno u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva između Parlamenta, Vijeća i Komisije;
  5. poziva da se pri pripremi programa financiranja EU-a nakon 2020. godine načelo rodne ravnopravnosti dosljedno i učinkovito uključuje u izradu proračuna i donošenje politika u cilju povećanja sredstava EU-a za mjere za suzbijanje rodne diskriminacije, uzimajući pritom u obzir:
    - i) utvrđivanje implicitnih i eksplicitnih rodnih pitanja
    - ii) utvrđivanje dodjele povezanih sredstava, ako je to moguće, i

iii) ocjenjivanje hoće li se programima financiranja EU-a nastaviti ili promijeniti postojeće nejednakosti između žena i muškaraca (i skupina žena i muškaraca) te djevojčica i dječaka kao i obrasci rodni odnosa;

6. poziva na to da se za mjerenje rodne neravnopravnosti kao osnove za planiranje i provedbu programa financiranja EU-a usvoji metodologija sadržana u Izvješću o indeksu ravnopravnosti spolova za 2015. – Mjerenje rodne ravnopravnosti u Europskoj uniji 2005. – 2012. koju je 2015. objavio Europski institut za ravnopravnost spolova.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	8.12.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 22 -: 5 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Nedzhmi Ali, Richard Ashworth, Jean-Paul Denanot, Gérard Deprez, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Zbigniew Kuźmiuk, Vladimír Maňka, Clare Moody, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Patricija Šulin, Eleftherios Synadinos, Indrek Tarand, Monika Vana, Marco Zanni
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Xabier Benito Ziluaga, Bill Etheridge, Ivana Maletić, Andrey Novakov, Derek Vaughan
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Clara Eugenia Aguilera García, José Blanco López, Edouard Ferrand, Valentinas Mazuronis, Claudia Schmidt, Nils Torvalds

19.1.2017

MIŠLJENJE ODBORA ZA PRORAČUNSKI NADZOR

upućeno Odboru za prava žena i jednakost spolova

o sredstvima EU-a za ravnopravnost spolova
(2016/2144(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Luke Ming Flanagan

PRIJEDLOZI

Odbor za proračunski nadzor poziva Odbor za prava žena i jednakost spolova da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir izvješće Vijeća Europe o izradi proračuna kojom se uzima u obzir načelo ravnopravnosti spolova: završno izvješće Stručne skupine za rodni proračun, Strasbourg, 2005.,
- A. budući da je ravnopravnost muškaraca i žena temeljna vrijednost EU-a sadržana u Ugovorima; budući da će strategija EU-a za jednakost žena i muškaraca za razdoblje 2010. – 2015. uskoro prestati važiti, što predstavlja priliku za pregled stanja;
- B. budući da se u zajedničkoj izjavi Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju poziva na to da se u postupak godišnjeg proračuna koji se primjenjuje za VFO za razdoblje 2014. – 2020. uključe, prema potrebi, rodno osjetljivi elementi te da se pritom u obzir uzmu načini na koje se ukupnim financijskim okvirom Unije pridonosi povećanoj ravnopravnosti spolova i jamči rodno osviještena politika;
- C. budući da se u Strateškom djelovanju za ravnopravnost spolova 2016.–2019. objavljenom u prosincu 2015. potvrđuje posvećenost daljnjem radu na promicanju ravnopravnosti muškaraca i žena te se ističe važnost sredstava EU-a u podršci ravnopravnosti spolova;
- D. budući da ukupna financijska sredstva EU-a za rodnu ravnopravnost u pogledu temeljnih prava, jednakosti i građanstva u okviru Programa za prava, jednakost i građanstvo za razdoblje 2014. – 2020. (REC) iznose 439,5 milijuna EUR, od kojih je 35 % namijenjeno za dva cilja povezana s ravnopravnošću spolova i programom Daphne za borbu protiv nasilja nad ženama;
- E. budući da će se u razdoblju od 2014. do 2020. u okviru europskih strukturnih i

investicijskih fondova oko 5,85 milijardi EUR potrošiti na mjere promicanja ravnopravnosti spolova, od čega 1,6 % u okviru Europskog socijalnog fonda (ESF) za posebni investicijski prioritet „ravnopravnost muškaraca i žena u svim područjima, među ostalim u pristupu zapošljavanju, napredovanju u karijeri, postizanju ravnoteže između posla i privatnog života te promicanju jednake plaće za jednak rad”,

- F. budući da i na Europskom revizorskom sudu, instituciji EU-a zaduženoj za proračunski nadzor, postoji velika rodna neravnoteža i da je to stanje nastavljeno svakim novim imenovanjem u 2016.;
- G. budući da je jednaka plaća jedan od najboljih pokazatelja ravnopravnosti spolova, ali da su jednako važni i naponi EU-a te njihovi rezultati u povećanju sudjelovanja žena na tržištu rada, jednakoj ekonomskoj neovisnosti žena i muškaraca, promicanju ravnopravnosti žena i muškaraca pri donošenju odluka, suzbijanju rodno uvjetovanog nasilja te zaštiti i podupiranju žrtava, kao i u promicanju ravnopravnosti spolova i prava žena diljem svijeta;
- H. budući da se u Međuinstitucijskom sporazumu Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. podupire donošenje zahtjeva za nadzor, uključujući i mjerljive pokazatelje, kao osnove za prikupljanje dokaza o učincima zakonodavstva na terenu i za podupiranje daljnjih djelovanja uz izbjegavanje administrativnog opterećenja;
- I. budući da se u Pekinškoj platformi Ujedinjenih naroda za djelovanje iz 1995. poziva na pristup postupcima izrade proračuna kojim se uzima u obzir načelo ravnopravnosti spolova;
  - 1. napominje da bi izrada proračuna koja uključuje rodnu perspektivu trebala biti instrument demokratskog upravljanja koji će pomoći da se osigura ostvarenje ravnopravnosti spolova; također smatra da bi zadaće proračunskog nadzora trebale ukazivati na to u kojoj se mjeri proračunom EU-a i njegovom provedbom koristi politikama ravnopravnosti ili se ometaju te politike; mišljenja je da je trenutni jaz između plaća muškaraca i žena za isti posao potpuno neprihvatljiv;
  - 2. napominje da se u određenim područjima politike (zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost, unutarnji poslovi, pravosuđe, razvoj i suradnja, istraživanje i inovacije, obrazovanje i kultura) razmatra izrada proračuna kojom se potiču jednake mogućnosti za muškarce i za žene, ali smatra da bi takva izrada proračuna trebala biti uvrštena u sva politička područja u kojima to ima smisla te da bi se tako trebalo pomoći zajamčiti ženama pristup tržištu rada i položajima odgovornosti i donošenja odluka pod jednakim uvjetima kao i za muškarce, kao i ukloniti razliku u plaćama za jednak rad;
  - 3. naglašava važnost uključivanja rodno osviještene politike kao analitičke kategorije u postupak izrade proračuna jamčenjem dostupnosti kvalitativne analize kako bi se nadzirala i s vremenom uklonila razlika u plaćama među spolovima, čime bi se napravio korak unaprijed prema potpunoj ravnopravnosti spolova;
  - 4. vjeruje da propisno provedena izrada proračuna kojom se uzima u obzir načelo ravnopravnosti spolova ima pozitivan učinak, jer se njome općenito povećavaju izgledi za zapošljavanje žena i njihove plaće te proširuje ponuda kvalificirane radne snage;

5. predlaže da se posebna pozornost posveti i mjerama europskih strukturnih i investicijskih fondova kojima se podupiru ulaganja u obrazovne, socijalne i zdravstvene usluge s obzirom na to da se te usluge suočavaju sa smanjenjem javnih sredstava na nacionalnoj i lokalnoj razini;
6. osuđuje činjenicu da se ciljevi ravnopravnosti spolova prečesto podrazumijevaju u okviru drugih ciljeva politika čijem se ostvarenju teži u istoj proračunskoj liniji;
7. izražava žaljenje zbog nedostatka zbirnih podataka prema spolu i rodni pokazatelja potrebnih za nadzor i ocjenu djelovanja financiranih iz proračuna EU-a koja su usmjerena na rješavanje pitanja ravnopravnosti spolova; pozdravlja napore koji su poduzeti u cilju uvođenja rodni pokazatelja i prikupljanja podataka iskazanih po spolu u određene aspekte zakonodavstva i politike EU-a, kao što je Europski socijalni fond; smatra da je važno pojačati napore koji se ulažu u razvoj tih pokazatelja kako bi se nadzirala sva ključna područja politike EU-a za ravnopravnost spolova; pozdravlja i podržava činjenicu da se u Strateškom djelovanju za ravnopravnost spolova 2016.–2019. izrazila predanost poboljšanju prikupljanja podataka uz potporu Eurostata, Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE), Eurofounda, Vijeća Europe i Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA);
8. ponavlja svoju zabrinutost zbog velike rodne neravnoteže (najveći jaz od svih institucija EU-a) među članovima Europskog revizorskog suda koji trenutačno čine 28 muškaraca i samo tri žene (dvije manje nego početkom 2016.); poziva Vijeće da odsada i sve dok se ne postigne zadovoljavajuća ravnoteža za svako buduće imenovanje Parlamentu predloži po dva kandidata, ženu i muškarca;
9. u svjetlu novog postupka izrade proračuna EU-a koji je usmjeren na rezultate, poziva Europski revizorski sud da u okviru svojih preporuka i posebnih izvješća dostavi podatke o utjecaju proračuna i europskih programa u vezi s konkretnim ciljevima politika EU-a za ravnopravnost spolova, kao i s horizontalnim aspektima tih politika;
10. poziva Komisiju i države članice da podupru pokretanje sveobuhvatne rasprave o politikama i proračunskim odlukama čija je svrha osnaživanje politika koje doprinose ravnopravnosti spolova i ostvarenju, u budućnosti, konačnog cilja da svi budu jednako plaćeni za jednak rad;
11. traži detaljnu analizu troškova i koristi, u skladu s odgovornim postupanjem s europskim proračunskim sredstvima, u cilju ukidanja odobrenih sredstava za rodno osviještenu politiku koja su se pokazala neučinkovitima;
12. osuđuje sve oblike diskriminacije i nasilja nad muškarcima i ženama.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	9.1.2017
Rezultat konačnog glasovanja	+: 20 -: 0 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Inés Ayala Sender, Ryszard Czarnecki, Dennis de Jong, Martina Dlabajová, Luke Ming Flanagan, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Verónica Lope Fontagné, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Claudia Schmidt, Bart Staes, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Brian Hayes, Cătălin Sorin Ivan, Benedek Jávor, Dan Nica, Julia Pitera, Miroslav Poche, Patricija Šulin
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Clare Moody

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U NADLEŽNOM ODBORU**

Datum usvajanja	25.1.2017
Rezultat konačnog glasanja	+: 20 -: 4 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Beatriz Becerra Basterrechea, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Arne Gericke, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Maria Noichl, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Ángela Vallina, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Catherine Bearder, Biljana Borzan, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Forenza, Mylène Troszczynski, Julie Ward
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Sorin Moisă

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU

20	+
ALDE	Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
GUE/NGL	Eleonora Forenza, João Pimenta Lopes, Ángela Vallina
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Rosa Estaràs Ferragut, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Biljana Borzan, Iratxe García Pérez, Sorin Moisă, Maria Noichl, Liliana Rodrigues, Julie Ward
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Terry Reintke, Ernest Urtasun

4	-
ECR	Arne Gericke, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská
ENF	Mylène Troszczynski

2	0
PPE	Marijana Petir, Michaela Šojdrová

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani